

Якщо неприбуткова організація отримує дохід із джерел, інших, ніж визначені як такі, що звільняються від оподаткування, така організація зобов'язана сплатити податок на прибуток, який визначається як сума доходів, отриманих із інших джерел, що зменшена на суму витрат, пов'язаних з отримання таких доходів, але не вище суми таких доходів.

Підводячи підсумки, можна сказати, що неприбуткові організації, на відмінну від звичайних юридичних осіб, не переслідують мету – отримання прибутку, але, разом з тим, є потужним ядром активізації процесів соціально-економічного розвитку та досягнення справедливості в суспільстві. Як суб'єкти оподаткування, неприбуткові організації є податковими агентами їх учасників та власне платниками встановлених податків, що дає змогу контролюючим органам ефективно адмініструвати належні певній території або державі в цілому надходження бюджетів.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Мешко О. І. Аналіз активів неприбуткових фінансових установ: методика та організація : дис. докт. ек. наук : 08.00.09 / Мешко О. І. – Київ, 2008. – 150 с.

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру» від 13 липня 2016 р. № 440 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/440-2016-п>.

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг» від 27.12.2010 № 1233 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1233-2010-п>.

СКЛАД ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Очкурова Є.К.

*Науковий керівник: Костенко Ю.О., к.т.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Склад фінансової звітності страхових компаній регулюється відповідними щорічними наказами наглядового органу, яким виступає Національна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України (далі Нацфінпослуг). Фінансова звітність страхових компаній складається з двох груп звітів [1].

1-ша група – це звіти, які встановлені для всіх суб'єктів господарювання і є однаковими та загальними. Ця звітність включає: баланс, метою складання цього звіту є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої

інформації про активи, капітал та зобов'язання підприємства; звіт про фінансові результати, метою складання звіту про фінансові результати є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки від діяльності підприємства за звітний період; звіт про рух грошових коштів. У звіті про рух грошових коштів наводяться дані про рух грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності; звіт про власний капітал, метою складання звіту про власний капітал є розкриття інформації про зміни в складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду; примітки до річної фінансової звітності; метою складання приміток є розкриття інформації, яка не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але є обов'язковою для розкриття відповідно до вимог П(С)БО; додаток до приміток до річної фінансової звітності, який регламентується П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами» [2] та містить інформацію щодо показників діяльності господарських та географічних сегментів компанії.

2-га група – це звіти, які є спеціалізованими і які відображають специфіку страхової діяльності. Вони затверджуються Порядком складання звітних даних страхової компанії та включають: загальні відомості про страхову компанію; звіт про страхові платежі та виплати за структурними підрозділами страхової компанії, що містить інформацію про суми страхових виплат та страхових платежів у розрізі областей із зазначенням кількості філій чи представництв в області; звіт про доходи і витрати страхової компанії, що містить детальну інформацію про показники діяльності страхової компанії і як результат визначає фінансовий результат такої діяльності; пояснювальна записка до звітних даних страхової компанії розкриває інформацію щодо обсягів діяльності за окремим видами страхування, в тому числі перестраховання та наводить уточнюючі дані щодо окремих статей балансу страхової компанії [3].

Пояснювальна записка до звітних даних страхової компанії складається з наступних розділів: Розділ I «Коротка характеристика страховика та його діяльності»; Розділ II «Показники діяльності із страхування життя»; Розділ III «Показники діяльності з видів добровільного страхування, інших, ніж страхування життя» (наводиться інформація щодо особистого страхування, майнового страхування, страхування відповідальності); Розділ IV «Показники діяльності з видів обов'язкового страхування»; Розділ V «Пояснення щодо операцій перестраховання»; Розділ VI «Умови забезпечення платоспроможності страховика» (наводяться дані щодо статутного та гарантійного фондів; створення та розміщення страхових резервів; фактичного та розрахункового запасу платоспроможності, розшифровка окремих статей балансу); – Розділ VII «Пояснення щодо припинення договорів страхування».

За термінами складання звітність поділяється на: проміжну і річну. Проміжна звітність страхової компанії складається щоквартально наростаючим підсумком із початку звітного періоду за станом на останній день кварталу. Річна звітність складається страховою компанією за станом на 31 грудня року, за який подаються дані.

Щороку страхова компанія складає документи в обсязі, визначеному для річної фінансової звітності частиною другою статті 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», та звітні дані, передбачені Порядком складання звітних даних страховиків № 39 [4, 5].

Страхові компанії складають документи, передбачені Порядком, та подають в електронній і паперовій формах до центрального апарату Нацфінпослуг. Документи подаються: проміжної звітності – до 25-го числа включно місяця, що настає за звітним кварталом; річної звітності – до 20-го лютого включно року, наступного за звітним. У термін до 1 червня року, наступного за звітним, страхові компанії оприлюднюють річну фінансову звітність шляхом публікації в періодичних виданнях або розповсюдження її у вигляді окремих друкованих видань.

Достовірність та повнота річної звітності страхових компаній повинна бути підтверджена аудиторським висновком про фінансову звітність у цілому та аудиторським висновком про надання впевненості щодо річних звітних даних страхової компанії. Тому у термін до 1 липня року, наступного за звітним, страхові компанії подають до Держфінпослуг копії оприлюдненої річної фінансової звітності та консолідованої звітності, підтвердженої аудиторським висновком, разом із супроводжувальним листом [6].

Література:

1. Шматко Ю.В. Особливості фінансової звітності страхових компаній України. [Електронний ресурс] / Ю.В. Шматко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2010/Economics/62888.doc.htm. – Publishing house Education and Science s.r.o.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»: наказ Міністерства фінансів України від 12 травня 2005 р. № 412 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/psbu29/>.

3. Ткачук В.О. Особливості фінансової звітності страхових компаній України [Електронний ресурс] / В.О. Ткачук. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/31_PRNT_2010/Economics/73782.doc.htm. – Publishing house Education and Science s.r.o.

4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.

5. Порядок складання звітних даних страховиків: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 03.02.2004 № 39 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0517-04&p=12954-41820766362>.

6. Ряснова Т.В. Проблемы бухгалтерского учета и аудита в страховых компаниях [Електронний ресурс] / Т.В. Ряснова. – Режим доступу: <http://elibrary.ru/item.asp?id=9067932>.